

Handläggare
Carolina Tillborg 508 29 739

Till Kommunstyrelsen

Stadsgemensam visselblåsarfunktion

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2021/1703

Sammanfattning

Koncernledningen anser att förslaget om en stadsgemensam visselblåsarfunktion är bra och i linje med beslutad lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden samt kommunfullmäktiges budget.

Ett par av koncernens bolag har redan inrättat en kanal för detta ändamål och koncernledningen anser att staden med fördel kan tillvarata de erfarenheter dessa bolag har av sina funktioner vid införandet av en stadsgemensam funktion.

Ärendet

EU antog 2019 direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten, visselblåsardirektivet. För genomförande av direktivet har riksdagen antagit lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Enligt den nya lagen ska offentliga verksamhetsutövare senast den 17 juli 2022 ha inrättat en intern rapporteringskanal för mottagande av rapporter om misstänkta överträdelser samt förfaranden för att hantera rapporterna, det vill säga en intern visselblåsarfunktion. Även för kommunala bolag och stiftelser med fler än 50 anställda ska en sådan funktion finnas på plats vid denna tidpunkt.

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2022 att kommunstyrelsen ska inrätta en stadsgemensam visselblåsarfunktion. Stadsledningskontoret föreslår att ansvaret för den interna rapporteringskanalen anges i ett tillägg i kommunstyrelsens reglemente. För att uppfylla kommunfullmäktiges beslut om en stadsgemensam funktion, och för en enhetlig hantering av rapporter om missförhållanden enligt den nya lagen, föreslås att Stockholms Stadshus AB uppmanar berörda bolag inom koncernen att besluta om att dela den stadsgemensamma funktionen.

Kommunstyrelsen har remitterat till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till samtliga dotterbolag inom koncernen, dvs Stockholms Stads Parkerings AB och Stockholm Globe Arena Fastigheter AB (SGAF), Svenska Bostäder, AB, Stockholms hem AB, Familjebostäder, AB, Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, Stockholms Hamn AB, S:t Erik Försäkrings AB, S:t Erik Markutveckling AB, Stockholm Business Region AB, S:t Erik Livförsäkring AB, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), Kulturhuset Stadsteatern AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholmsmässan och AB Stokab.

Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna. SBR samt Mässfastigheter i Stockholm AB har ej inkommit med något svar.

Underremisser

Stockholms Stads Parkerings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Stads Parkering anser att förslaget om en stadsgemensam visselblåsarfunktion är bra och har inga ytterligare åsikter om förslaget. (Bilaga 1)

Kulturhuset Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Kulturhuset Stadsteatern anser generellt att en stadsgemensam intern rapporteringskanal kan vara bolaget till godo. Bolaget lyfter däremot att det finns svårigheter att ta ställning till förslaget då det inte närmre är preciserat. (Bilaga 2)

St Erik Markutvecklings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

St Erik Markutveckling anser att det är positivt att staden inrättar en gemensam visselblåsarfunktion. Bolaget omfattas däremot inte av kravet att dela den stadsgemensamma funktionen, då de är färre än 50 anställda. (Bilaga 3)

Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stokab anser att det generellt förefaller ändamålsenligt och resurseffektivt att inrätta en stadsgemensam visselblåsarfunktion. Bolaget har däremot redan en etablerad intern visselblåsarfunktion, som är uppdaterad utifrån de krav som ställs i den nya lagstiftningen. Mot bakgrund av det ser bolaget för egen del inget behov av att dela en stadsgemensam visselblåsarfunktion och anser att bolaget bör undantas från det föreslagna uppdraget. (Bilaga 4)

Skolfastigheter i Stockholm ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB är positiva till en stadsgemensam visselblåsarfunktion och att dela den gemensamma funktionen efter införandet. SISAB har sedan 2018 avtal om visselblåsarfunktion med extern leverantör, vilket i dagsläget fungerar bra. Bolagets erfarenhet är att det har varit värdefullt med en extern part med specialistkompetens både vad gäller stödhantering, inkomna ärenden och sekretess. (Bilaga 5)

Micasa Fastigheters remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget välkomnar ett gemensamt system för visselblåsarärenden inom staden och anser att stadens funktioner kan samordnas och därmed leda till lägre kostnader. Micasa anser att det har för knapp kunskap om föreslagen lösning för att kunna lämna några mer specifika kommentarer på förslaget. De vill däremot lyfta vikten av att ha en oberoende part som hanterar inkommande ärenden samt att ärenden skyndsamt anonymiseras och kommer bolaget till kännedom för en effektiv intern hantering. (Bilaga 6)

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Utifrån föreslagen lagstiftning stödjer bolaget förslaget om en stadsgemensam visselblåsarfunktion som innebär att berörda bolag och stiftelser inom Stockholms Stadshus AB delar på funktionen. Familjebostäder har inget att erinra mot att ansvaret

för den interna rapporteringskanalen anges i ett tillägg (19 §) i kommunstyrelsens reglemente. (Bilaga 7)

Stockholm Vatten och Avfall remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Vatten och Avfall har idag en visselblåsarfunktion med tillhörande rutiner som uppfyller de skyldigheter som finns enligt den nya lagstiftningen. Bolaget har i övrigt inga synpunkter på remissen. (Bilaga 8)

Stockholmsshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem har sedan flera år tillbaka en väl implementerad funktion för visselblåsarärenden. Däremot lyfter bolaget en del fördelar med förslaget om en stadsgemensam funktion för visselblåsning samtidigt som det finns en del frågor som bör lösas innan beslut tas. Stockholmshem önskar med bakgrund mot att bolaget redan har en funktion, att deltagandet kan anpassas mellan en helhetslösning eller en dellösning utifrån användarens behov och önskemål. (Bilaga 9)

Bostadsförmedlingens remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bostadsförmedlingen stödjer förslaget och lyfter fram fördelarna med att en gemensam funktion säkerställer stadens verksamheters efterlevnad av den nya lagstiftningen och kan skapa förutsättningar till en likvärdig hantering gällande rapportering av missförhållanden i arbetsrelaterade sammanhang. (Bilaga 10)

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Svenska Bostäder ställer sig positiva till en stadsgemensam visselblåsarfunktion. Bolaget önskar att det förtydligas hur funktionen påverkar bolagets egna interna visselblåsarfunktion, samt att det arbetas fram tydliga riktlinjer kring hur detta ska hanteras. (Bilaga 11)

Stockholms Hamnars remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ser övergripande positivt på förslaget om den nya inrapporteringskanalen som visselblåsarfunktionen skulle medföra och är mycket positiva till att även stadens bolag får ta del av en funktion som inrättas centralt i staden. Detta ger goda förutsättningar till bevarad anonymitet för bolagets anställda vid eventuell inrapportering. (Bilaga 12)

SGAFs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget har inga synpunkter på remissen.

Koncernledningens synpunkter

Stadsledningskontoret föreslår att Stockholms Stadshus AB ska uppmana berörda bolag inom koncernen att besluta om att dela den stadsgemensamma funktionen för att uppnå en enhetlig hantering av rapporter om missförhållanden enligt den nya lagen.

Majoriteten av bolagen har i sina svar yttrat sig positivt över förslaget och lyfter fördelar som bland annat kostnadseffektiviteten att dela på funktionen, möjlighet att skapa förutsättningar till en likvärdig hantering gällande rapportering av missförhållanden i arbetsrelaterade sammanhang samt styrkan att det vid en oberoende part skyddar visselblåsaren. De nackdelar och risker med en gemensam funktion som konstateras är bland annat en sämre kännedom om bolagens struktur, processer, rutiner och kanaler,

vilket kommer kräva stöd eller kontaktytor internt i bolagen. Kulturhuset Stadsteatern lyfter aspekten att det är ont om tid för förankring i organisationen och hade önskat mer precisering av funktionen och hur det är tänkt att den ska implementeras och användas. I övrigt behöver roller och ansvar för omhändertagande och uppföljning av rapporteringen för berört bolag/nämnd förtydligas. Vidare är det viktigt att det etableras system och rutiner för rapportering och uppföljning samt att inkommande ärenden skyndsamt kommer bolaget till kännedom för en effektiv intern hantering.

Ett par av koncernens bolag har redan inrättat en kanal för detta ändamål och koncernledningen anser att staden med fördel kan tillvarata de erfarenheter dessa bolag har av sina funktioner vid införandet av en stadsgemensam funktion.

Koncernledningen har avslutningsvis inget att erinra mot att ansvaret för den interna rapporteringskanalen anges i ett tillägg (19 §) i kommunstyrelsens reglemente.

Krister Schultz

Stockholms Stadshus AB

Bilagor

1. Stockholms Stads Parkerings remissvar
2. Kulturhuset Stadsteaterns remissvar
3. St Erik Markutvecklings remissvar
4. STOKABs remissvar
5. Skolfastigheter i Stockholm ABs remissvar
6. Micasa Fastigheters remissvar
7. Familjebostäders remissvar
8. Stockholm Vatten och Avfalls remissvar
9. Stockholms shems remissvar
10. Bostadsförmedlingens remissvar
11. Svenska Bostäders remissvar
12. Stockholms Hamns remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Krister Schultz, Vice VD	2022-04-27